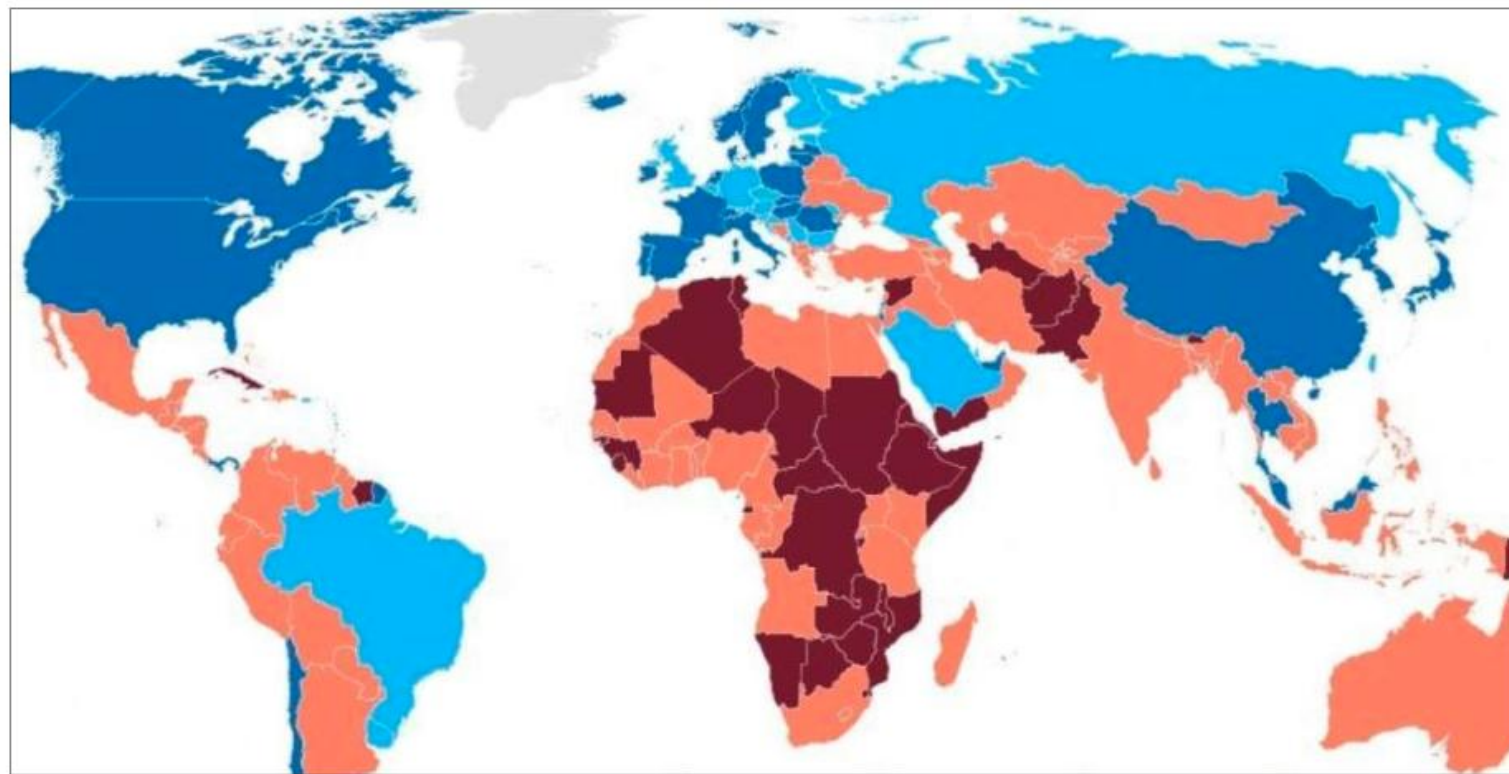

Kas Eesti sideturg pakub konkurentsivõimelist teenust?

Martin Vallimäe

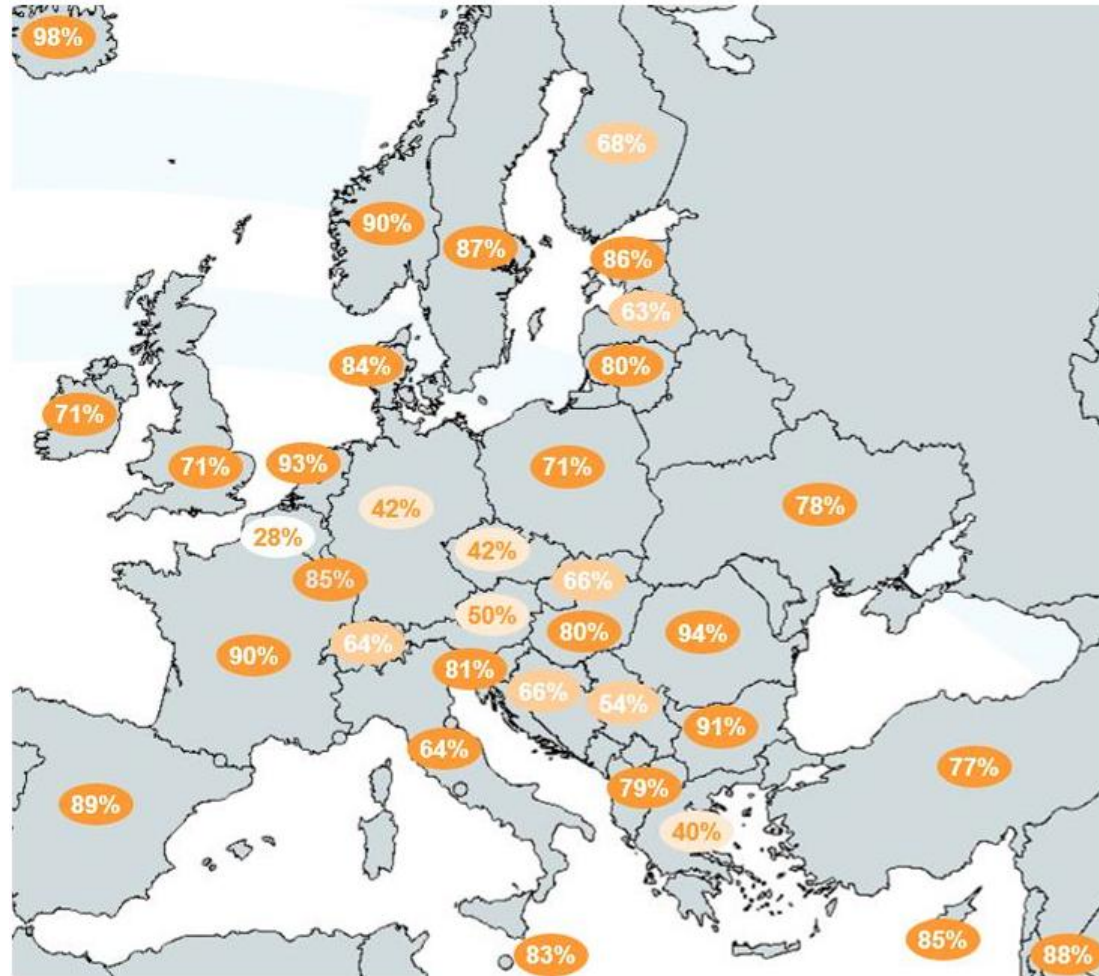
endine Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti sideturgude analüütik

24. september 2025, Tallinn

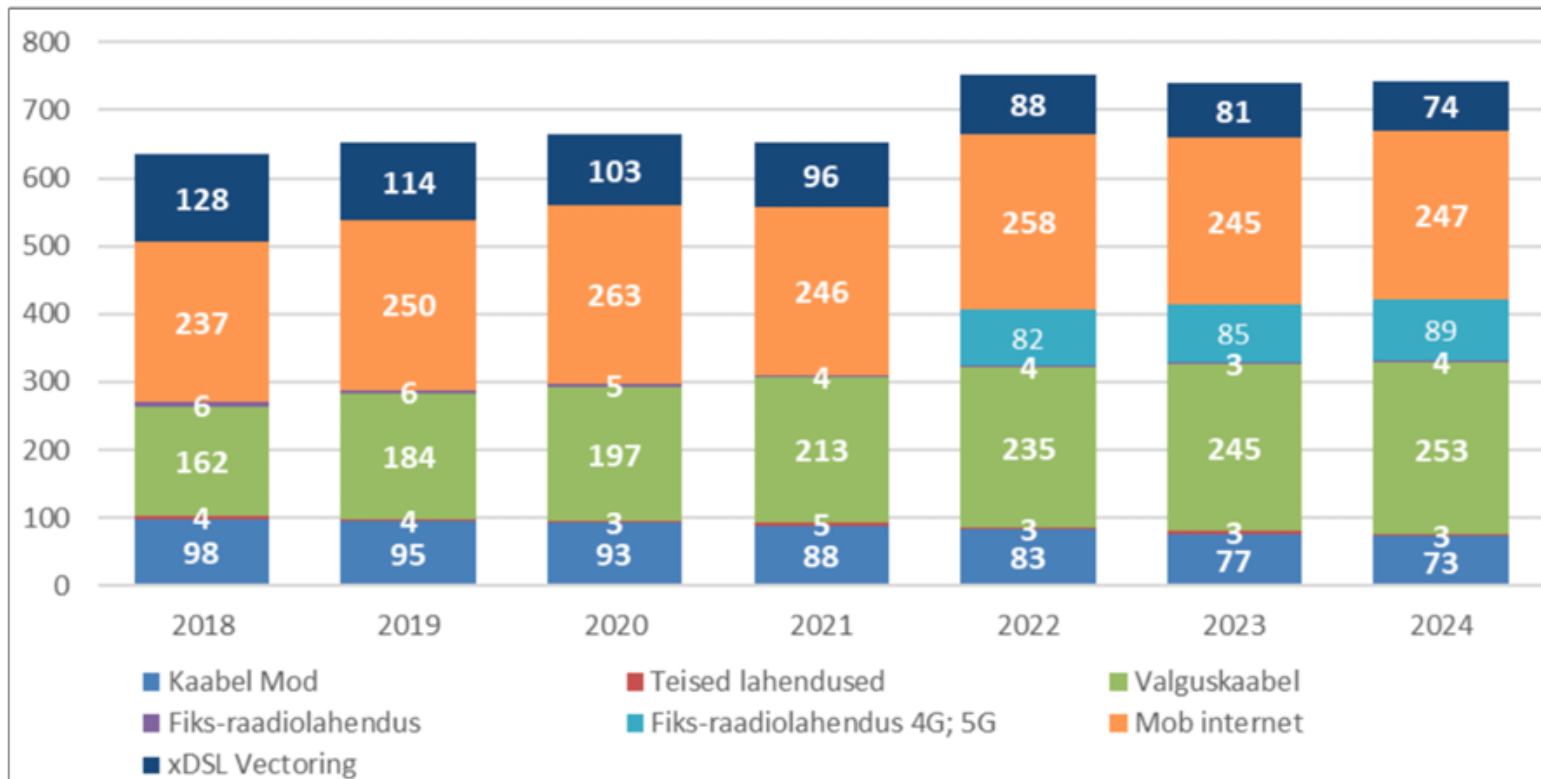
Kaart 5.2. Internetikiirused maailmas 2024

Allikad: Euroopa Komisjon; Ookla

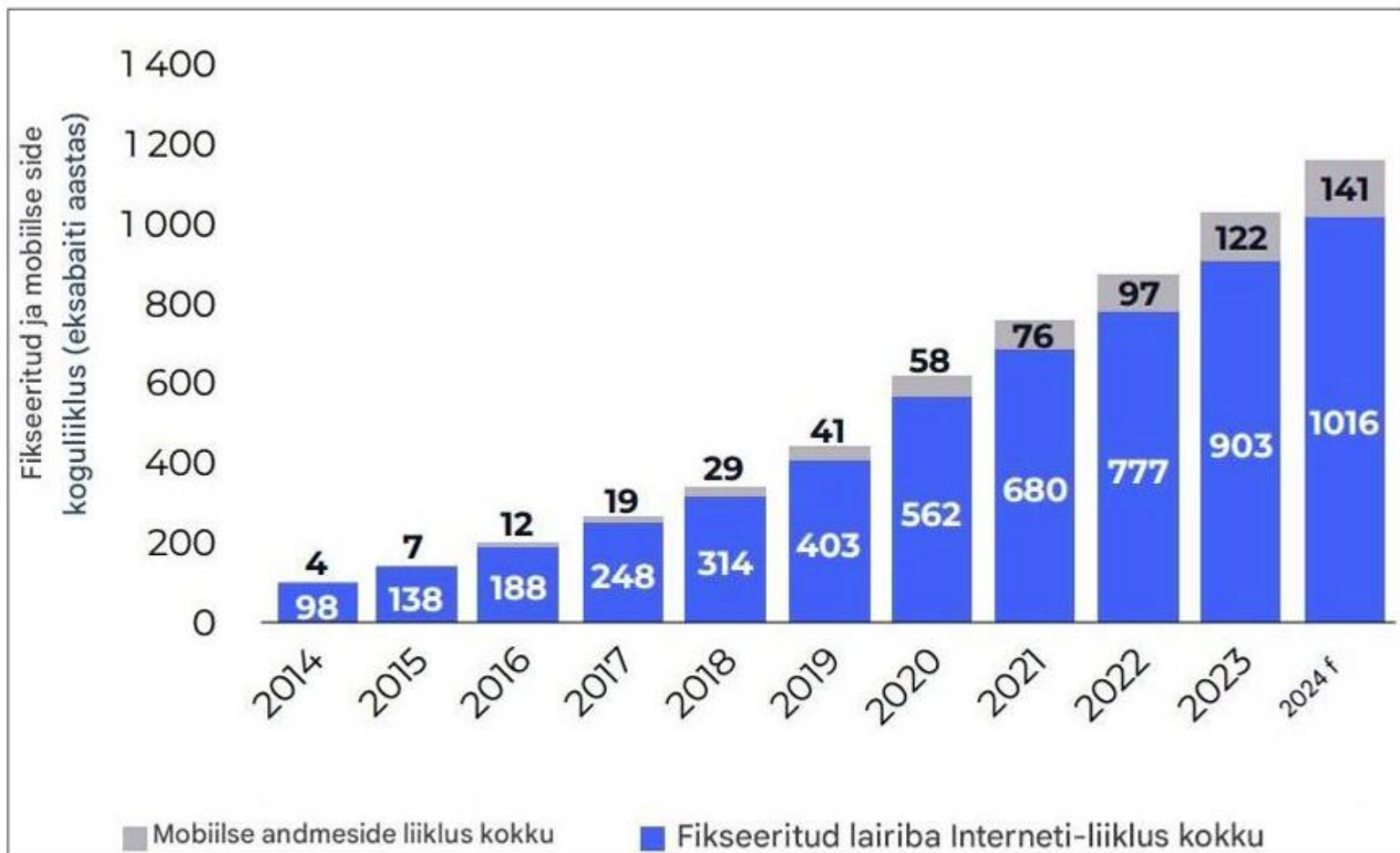

Kaart 5.4: Euroopa vaguskaabluga katvuse osakaal riigiti

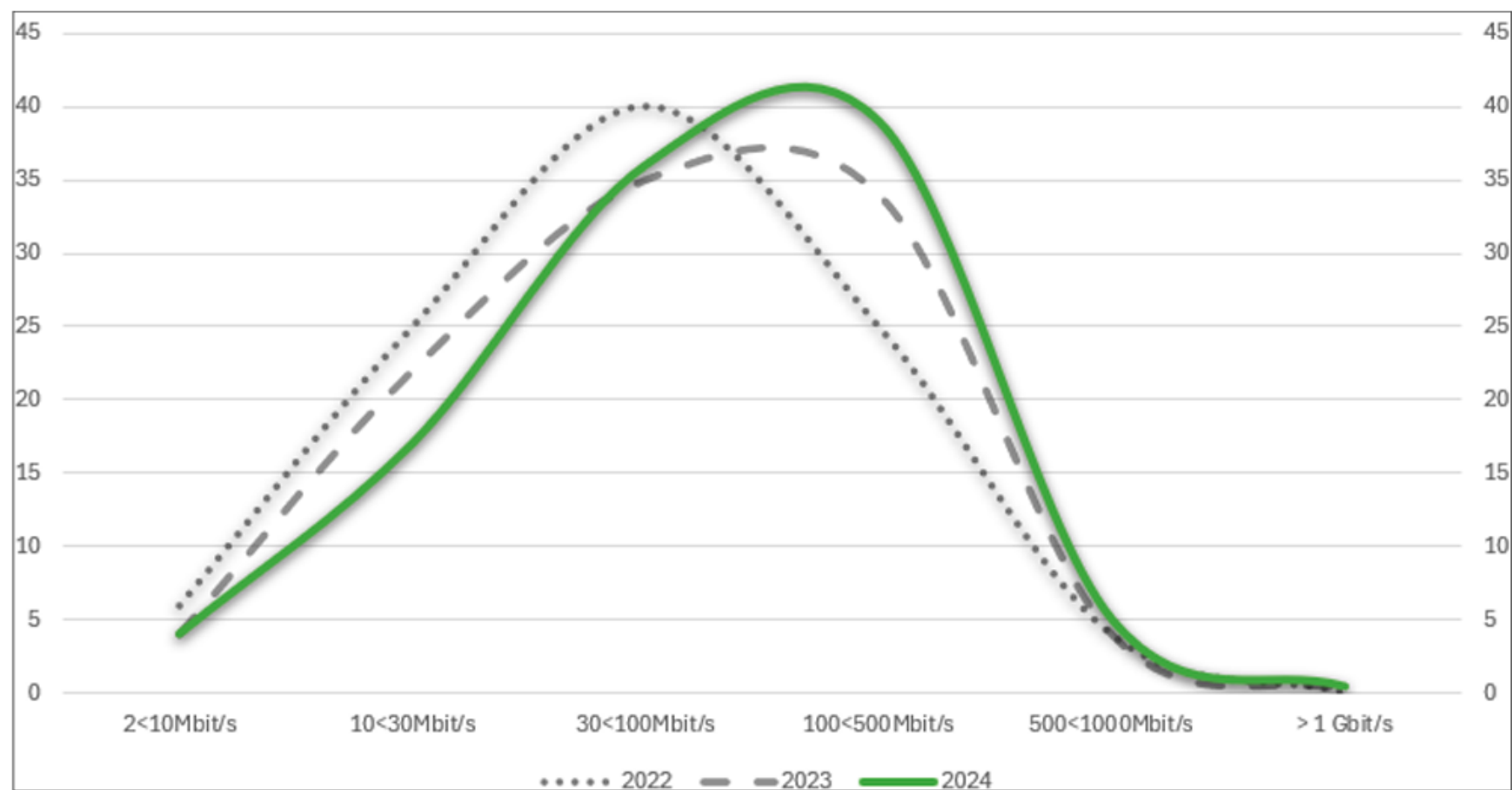
Allikas: FTTH Council Europe 2024.

Joonis 5.2. Interneti püsiühenduse lõppkasutajate arvu muutus Eestis erinevate tehnoloogiate kaupa (tuhandetes)

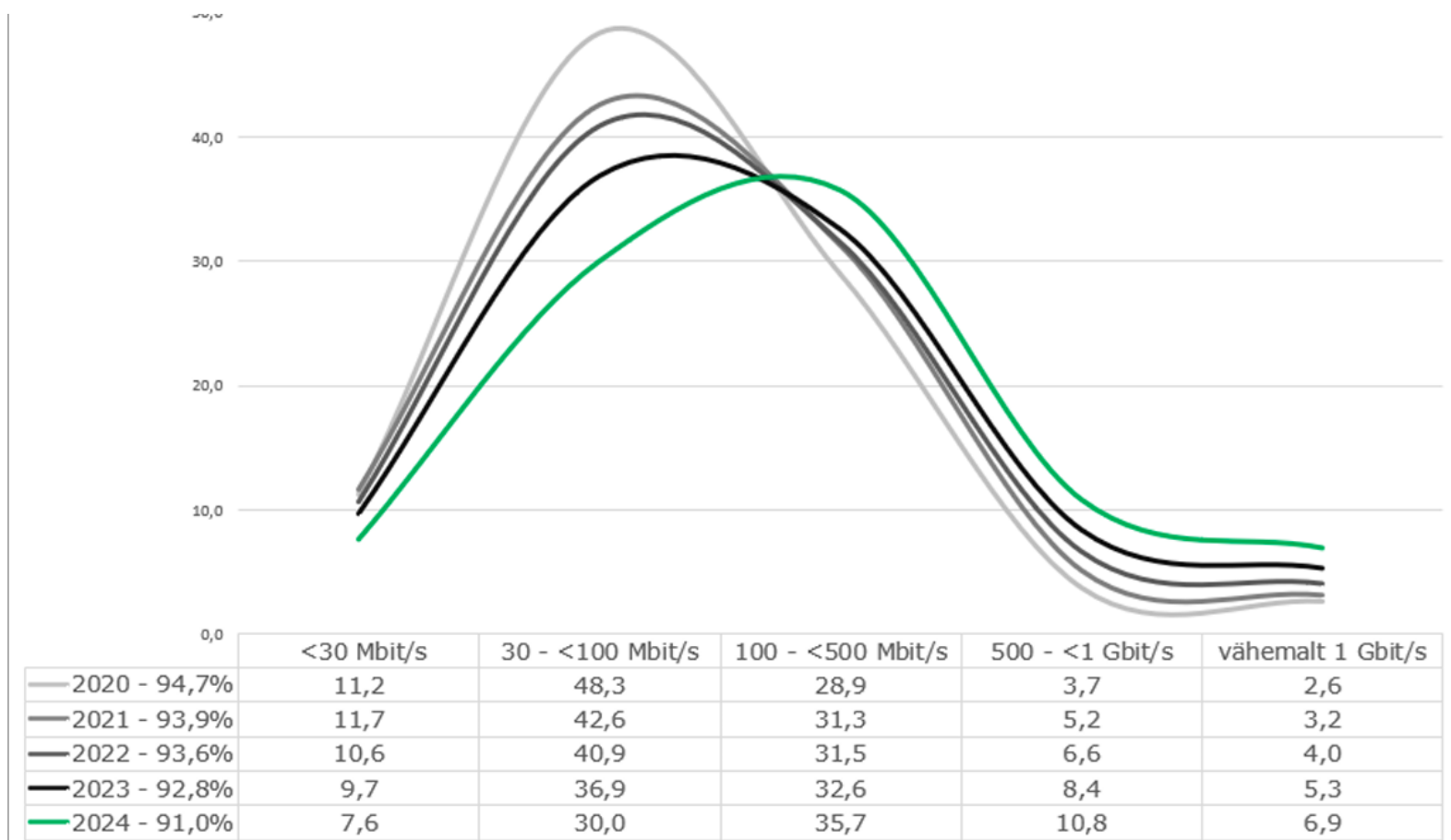

Joonis 5.3. Fikseeritud ja mobiilse interneti andmekasutus Euroopas
Allikas: European Telecommunications Network Operators' Association 2025

Joonis 5.4. Eesti püsiasiukohaga interneti kiiruste jaotus

Allikas: TTJA, autori töötlus

Joonis 5.1. Eesti interneti püsiühendusega ettevõtete allalaadimiskiirused protsendipunktidenä kõigist püsiühendust omavatest ettevõtetest

Allikas: Statistikaamet 2025, autori töötlus.

Tabel 5.2. Eesti, Läti ja Leedu äriklientide fikseeritud internetipakettide hinnad (eurodes, ilma käibemaksuta), seisuga 30.05.2025²⁷

Äriklientide fikseeritud interneti hinnad Baltikumis (eurodes ilma käibemaksuta)

Telia EE	EUR	Elisa EE	EUR	Tele2 EE	EUR	Tet LV	EUR	Telia LT	EUR
Turvanet 50	45	Äri internet 75	45	Kontorinett 50	32	Silver+ kuni 50	30,95	Pro 150	60
Turvanet 100	59	Äri internet 150	59	Kontorinett 150	52				
Turvanet 200	65	Äri internet 300	72	Kontorinett 300	72	Gold kuni 300	59,95	Pro 400	75
Turvanet 500	100	Äri internet 500	99	Kontorinett 500	89				
Turvanet üle 500	müüdav erilahendusena					Platinum kuni 1000	119,95	Pro 1000 (max 940)	90
								PRO 2500 (max 2350)	130

Tabel 5.1. Euroopa riikide püriasukohaga interneti kuutasud märkimisväärse turujõuga ettevõtetel

	Suurim fiksvõrgu turuosaline	kodulehekülg	madalam kiirus	EUR/kuus	kiirem kiirus	EUR/kuus	Hinnatase EU keskmisest - Eurostat 201	Eurostat keskmised palgad	Madalama kiiruse kulu osakaal keskmisest palgast	1 Gbit/s kulu osakaal keskmisest palgast
Romania	RCS & RDS (Digi)	digi.ro	500	6,03	1000	8,04	61,1	17739	0,41%	0,54%
Czech Republic	O2	starnet.c		-	2000	15,88	92,7	23454	-	-
Hungary	Telekom	telekom.hu	270/70	15,39	1000/1000	20,56	73,9	16865	1,10%	1,46%
Poland	Orange Polska	orange.pl	300	17,85	1000	22,61	67,4	18054	1,19%	1,50%
Latvia	Tet	tet.lv	1000	23,5	1000	23,5	82	22293	1,26%	1,26%
Bulgaria	Vivacom	vivacom.bg	200/100	10,63	2000/1000	25,97	59,2	13503	0,94%	2,31%
Lithuania	Telia	telia.lt	250	17,95	1000	26,95	82,1	27178	0,79%	1,19%
Italy	TIM Telecom Italia	tim.it	2500	29,9	10000	34,9	97,8	32749	1,10%	1,28%
Croatia	A1	a1.hr	210/105	26,61	1400/700	37,31	74,7	21523	1,48%	2,08%
Malta	Melita	melita.com	100	24,99	1000	41,99	91	29989	1,00%	1,68%
France	Orange	orange.fr	400	33,99	1000	42,99	112,2	42662	0,96%	1,21%
Slovakia	Slovak Telekom	telekom.sk	80/30	27,97	1000	44,3	83,8	19001	1,77%	2,80%
Ireland	Eir	eir.ie	500	39,99	1000/1000	44,99	137,1	58679	0,82%	0,92%
Greece	Cosmote	cosmote.gr	100	37,9	1000/500	45,09	85,7	17013	2,67%	3,18%
Finland	Telia	telia.fi	100	25,99	600	45,44	124,4	48391	0,64%	1,13%
European Union (27 countries)			~ 100 Mbit/s	32,4	~ 1000 Mbit/s	47,9	100	37863	1,03%	1,52%
Denmark	Telenor	telenor.dk	100	37,12	1000	52,13	145,1	67604	0,66%	0,93%
Liechtenstein	LKW	lkw.li			10000	52,68		-	-	-
Spain	Movistar (Telefónica)	movistar.es	300/300	34	600/600	53	91,1	32587	1,25%	1,95%
Estonia	Telia	telia.ee	100/100	30,5	1000/1000	55	100,9	24899	1,47%	2,65%
Netherlands	VodafoneZiggo	ziggo.nl	400/50	45	1000/120	56	117	-	-	-
Slovenia	Telekom Slovenije	telekom.si	350/100	39	1000/100	60	89,5	33081	1,41%	2,18%
Portugal	Altice-MEO	meo.pt	200	42,49	1000	63,99	86,7	22933	2,22%	3,35%
Belgium	Proximus	proximus.be	100/20	39,99	2000/200	77,99	117,4	57989	0,83%	1,61%
Sweden	Telia	telia.se	150/150	51,34	1000	78,35	114,3	44619	1,38%	2,11%
Cyprus	Cyta	cyta.com.cy	200/60	41,5	1000/250	78,9	93	26430	1,88%	3,58%
Switzerland	Swisscom	swisscom.ch	100/100	68,51	1000/1000	84,35	173,7	-	-	-
Iceland	Siminn	siminn.is	300	71,97	1000	84,99	157,5	-	-	-
Austria	A1 Telekom	a1.net	100/15	34,9	1000/250	94,9	111,7	54508	0,77%	2,09%
Luxembourg	Post Luxembourg	post.lu	100	78	1000	95	134	81064	1,15%	1,41%
Norway	Altibox	altibox.no	150/150	70,46	1000/1000	112,96	124,2	-	-	-
Germany	Deutsche Telekom	telekom.com	50/50	30			108,5	50998	0,71%	0,00%
USA	Comcast (Xfinity)		300	33,57			134,5	-	-	-
United Kingdom	BT Group	bt.com	55/15	48,97			118,8	-	-	-

Allikas: autori koostatud

Soovitused

- **Sidetaristuga arvestamine peab saama kõikide ehitusprojektide (sh teede ja hoonete ehituse) tavapäraseks ja õigusega kohustatud osaks. Riik peab tagama, et sidest ei saaks projekteerides ja ehitades mööda vaadata.**

Võimalus tõsta inseneride väljaõppe kvaliteeti ja teadvustada side projekteerimise vajalikkust nii neile kui ka maaomanikele, kes ehitusprojekte tellivad ja ellu viivad.

- **Sideehituse spetsialistide haridus on ajale jalgu jäänud.**

Võimalus tõsta kutsehariduse kvaliteeti.

- **Kohalike omavalitsuste roll sidetaristu ehituse võimaldajana on ebaühtlane, vähe teadlik ja aeglane.**

Võimalus bürokraatia efektiivistamiseks, kasutades EhSi, KahoS-t ja EHRi eesmärgipäraselt.

- **Maaomanike (sh korteriomanikud ja äripindade omanikud) jõustamine ja teadlikkuse tõstmine kaasaegse side valdkonnas.**

Võimalus tõsta maaomanike/elanike teadlikkust ja jõustada neid hoonetesse ise operaatorineutraalset sidevõrku ehitama, mis kokkuvõttes aitab kaasa konkurentsile ja võimaldab teenusekasutajatel hinda allapoole suruda.